Súd:	Okresný súd Humenné
Spisová značka:	21C/116/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8322202635
Dátum vydania rozhodnutia:	07. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Peter Sivák
ECLI:	ECLI:SK:OSHE:2023:8322202635.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcov: 1. I. Y., nar. X.X.XXXX, bytom M.M. XXXX/X, XXX XX Y., 2. S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/X, XXX XX Y., 3. X. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, XXX XX G., 4. I.. N. Ž.T., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX, XXX XX Y.É., 5. W.. C. T.K., L.. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, XXX XX Y., všetci práve zastúpení JUDr. Petrom Ličákom - advokátom, so sídlom Záhradná 19/468, 082 12 Kapušany, proti žalovaným: 1. LUMA - PRESS, s.r.o. a spol., so sídlom Ul. 26. novembra 3, 066 01 Humenné, IČO: 36 508 357, 2. W.. G. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX Y., 3. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičová 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, v konaní o zaplatenie nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalobcom v 1. a 2. rade sú žalovaní v 1. až 3. rade povinní zaplatiť každému z nich sumu 10 000 eur, s tým že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyni v 3. rade sú žalovaní v 1. až 3. rade povinní zaplatiť sumu 30 000 eur, s tým že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobkyniam v 4. a 5. rade sú žalovaní v 1. až 3. rade povinní zaplatiť každej z nich sumu 5 000 eur, s tým že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

V. Žalobcom v 1. až 5. rade súd priznáva voči žalovaným v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu z prisúdenej sumy, pričom plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalovaní v 1. až 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok za žalobu vo výške 3 530 eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia podali dňa 17.08.2022 na Okresný súd Humenné žalobu o náhradu nemajetkovej ujmy z dopravnej nehody, ktorou žiadali zaviazať žalovaných v 1. - 3. rade zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 40 000 eur, žalobcovi v 2. rade sumu 40 000 eur, žalobcovi v 3. rade sumu 120

000 eur, žalobcovi v 4. rade sumu 30 000 eur a žalobcovi v 5. rade sumu 30 000 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaného zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Žalobu odôvodnili tým, že pri dopravnej nehode v dňoch XX.XX.XXXX v katastri
obci D. Š., M. B., na diaľniciach K. E. D. I. X. G. L. G.Š. došlo k usmrteniu nebohého B. Y., nar. XX.XX.XXXX, syna žalobcov v 1. a 2. rade, manžela žalobkyne v 3. rade a brata žalobkýň v 4. a 5. rade.

Žalovaný v 2. rade W.. G. P. bol ako vodič, právoplatným trestným rozkazom
M. D. D. L. E., sp. zn. XT/XX/XXXX, zo dňa XX.XX.XXXX uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a to práve z dôvodu, že XX.XX.XXXX viedol osobné motorové vozidlo značky E. D., evidenčné č. Y. XXXAJ, pričom pri predchádzaní nedodržal bezpečný bežný odstup, narazil pravou prednou časťou vozidla do ľavej zadnej časti vozidla E. N., obe vozidlá sa dostali do rotácie, zišli z vozovky, narazili do zvodidiel a vošli do priekopy, pričom E. D. sa prevrátil a prerazil oplotenie diaľnice v dôsledku zrážky osádka vozidla E. D. a to poškodený nebohý W.. B. Y. - sediaci vzadu vpravo za sedadlom spolujazdca zomrel dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX.XX Y.., za čo bol žalovaný v 2. rade odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu 5 rokov a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá na 8 rokov.

Zo strany nebohého nedošlo k porušeniu žiadnych predpisov a nehodu zavinil žalovaný v 2. rade.

2. Žalovaný v 1. rade bol vlastníkom, prevádzkovateľom a poisteným uvedeného vozidla
E. D., žalovaný v 2. rade bol vodič vozidla v čase nehody právoplatne odsúdený a žalovaný v 3. rade bol poistník, ktorý mal uzavreté povinné zmluvné poistenie a to poistku č. XXXXXXXXXX.

Smrťou nebohého B. Y.Á. rodinného príslušného žalobcov v 1. - 5. rade bolo
zasiahnuté do osobnostnej sféry a boli porušené ich osobnostné práva, bola narušená celistvosť rodiny a došlo k zásahu do ich súkromného a rodinného života. Príčinou bola uvedená dopravná nehoda a jej následok - smrť nebohého. Smrť manžela, syna, respektíve súrodencov žalobcov spôsobila vážny zásah do ich súkromného a rodinného života, stratili sa sociálne, morálne ako aj citové putá vytvorené medzi nimi. Ide o nenávratný stav, ktorý nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou. Žalobcovia poukázali na ustálenú rozhodovaciu prax v obdobných sporoch v Slovenskej republike, napríklad sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, XCdo/XXX/XXXX a iné. Žalobcovia si preto podľa § 11 a nasledujúce OZ uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za neoprávnený zásah do ich osobnostných práv, pričom zásah bol mimoriadne významný, nezvratný a to smrť člena rodiny. Do dnešného dňa žalobcovia prežívajú pocity nervozity, úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, pričom tento smútok a zásah zasahuje do všetkých oblastí ich života. Čo sa týka pasívnej legitimity žalovaných v 1. - 3. rade žalobcovia poukázali na judikatúru rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, napríklad sp. zn. XCdo/XXX/XXXX, XCdo/X/XXXX a iné.

Žalobcovia poukázali na to, že nebohý B. Y. bol synom žalobcov v 1. a 2.
rade, manžel žalobkyne v 3. rade a mal ešte dvoch súrodencov sestry - žalobkyne v 4. a 5. rade. Počas štúdií na strednej a vysokej škole býval u rodičov a bol veľmi usilovný a často brigádoval. Po skončení štúdii sa zamestnal v podniku Q. a až do svadby býval u svojich rodičov. V roku XXXX sa oženil a s manželkou bývali v susedstve jeho rodičov v Y. a to až do roku XXXX, keď sa s manželkou presťahovali do G.. V G. žili v podnájme, neskôr si kúpili s manželkou byt. Nebohý bol veľmi šikovný, bol dobrák, nikomu nevedel povedať nie, bol pracovitý, vždy ukľudňoval v rodine situáciu a s každým dobre vychádzal. Pomáhal aj susedom. Pomáhal v domácnosti, napríklad upratoval a veľmi rád zavára. Nemal žiadne zdravotné problémy, bol športovec a človek, ktorý bol spoločensky angažovaný s úzkymi väzbami na rodičov, manželku a sestry, ktorým poskytoval pomoc. Angažoval sa ako dobrovoľník v charitatívnom hnutí, kde sa zoznámil aj so svojou manželkou. Venoval sa aj turistike. Otcovi syn úplne chýba, pretože odmalička boli spolu a všetko ho učil a nikdy nemali žiadne hádky a boli na seba naviazaní. Keď sa dozvedel čo sa stalo, tak skolaboval. Matke syn veľmi chýba, pretože sa im zmenil úplne celý život a nevie sa s tým zmieriť ani po dvoch rokoch. Stratila radosť zo života, trápi sa a nemôže si pomôcť. Každý deň chodí na cintorín k jeho hrobu, hoci od nehody už uplynuli tri roky. Chodila aj k odbornej lekárke a brala lieky, pretože nevedela prestať plakať a má stavy úzkosti a stavy iracionálneho strachu

o ďalšie deti a vnúčatá, pretože sa bojí, že sa im môže niečo stať. Prvá sa o nehode dozvedela ich dcéra, ktorá nevedela ako im to má povedať a po konzultácii s lekárkou zavolali záchranku, aby bola v pohotovosti. Otec a mama po tejto správe skolabovali a brali lieky na ukľudnenie. Matke našli lekárku kvôli ťažkému stresu a depresii po smrti syna, chodila aj na injekcie, pretože to nezvládala. Žalobkyňa v 4. rade konzultovala jej stav s lekárkou a kupovala jej lieky v lekárni, pretože je bývala zdravotníka, takže vedela čo môže užívať. Žalobcom v 1. a 2. rade sa zhoršil zdravotný stav z dôvodu stresu, smútku, ktoré sú príčinou každej choroby. Obaja schudli po 15 kg a ich zdravie je podlomené. Aj v súčasnosti sú v styku s nevestou a s vnúčatami. Telefonujú si a dávajú si navzájom psychickú podporu. U matky sa po smrti objavili zmeny na psychike, napríklad zabúda, nechce tomu uveriť čo sa stalo, pričom rodičia si doma urobili oltár pre nebohého syna a matka si priala, aby zomrela, pretože nevedela zniesť túto bolesť. Do smrti syna boli rodičia s ním v kontakte v podstate každý deň, keď býval v Y. tak im pomáhal s nákupmi, údržbou a opravami a po presťahovaní do G. ich tiež často s manželkou navštevoval a vždy im pomáhal. Rovnako Vianoce a Veľkú noc trávili spolu. Navštevovali sa aj cez narodeniny a meniny a iné oslavy a často si telefonovali.

Manželka nebohého - žalobkyňa v 3. rade uviedla, že sa zoznámila s manželom
v roku XXXX na charite Y., kde bola ona zamestnaná a on bol ako dobrovoľník. Svadbu mali XX.XX.XXXX E. Y. S. dovtedy manžel býval u rodičov. Po svadbe sa presťahovali do bytu v susedstve rodičov v Y.. V roku XXXX sa presťahovali do G., kde žili v podnájme a neskôr si kúpili byt. Na kúpu bytu si vybavili v roku XXXX hypotéku vo výške 50 300 eur. Po smrti manžela prešla táto hypotéka na manželku a táto následne po smrti manžela uzavrela zmluvu o poskytnutí úveru na bývanie vo E. na sumu 42 000 eur, ktorou refinancovala pôvodnú hypotéku za výhodnejších podmienok. Zostatok tohto dlhu na byt ku dňu podania žaloby vo výške 38 539,56 eur, pričom splátka je 168,34 eur mesačne. S manželom mala veľmi dobrý vzťah, rozumeli si a boli najlepší kamaráti a všetko robili spolu. Stratila tak manžela, partnera a najlepšieho priateľa, ktorý jej veľmi chýba a nevie sa s tým vyrovnať. Má ťažkú cukrovku a jej stav sa v dôsledku tejto traumy zhoršil. Z tohto dôvodu nemohla brať po jeho smrti ani lieky na ukľudnenie a preto túto stratu prežívala o to viac. Keď sa dozvedela o jeho smrti spadla na zem a nevedela sa dať dokopy. Je však veriaca, čo jej pomáha, avšak jej správanie sa zmenilo, utiahla sa do seba. Má stavy strachu a úzkosti keď počuje auto, respektíve plače keď príde do prázdneho bytu. Odišla zo spoločnej manželskej spálni a zriadila si v druhej izbe úplne novú spálňu s novým nábytkom. Rovnako dala preč gauč, ktorý spoločne kupovali, lebo nemohla na ňom sedieť. So svojou vlastnou rodinou nikdy nevychádzala dobre, o to lepšie vychádzala s rodinou nebohého manžela ostatnými žalobcami a to svokrovcami a súrodencami, ktorí jej poskytovali a poskytujú útechu a podporu. S manželom sa snažili o deti, ale štyrikrát sa nepodarilo, pretože mala potrat. Je ochudobnená do budúcnosti o ďalší manželský a rodinný život s nebohým.

Sestry nebohého žalobkyne v 4. - 5. rade uviedli, že keď sa ich brat narodil mala
žalobkyňa v 4. rade takmer 10 rokov a žalobkyňa v 5. rade mala 5 rokov. Žalobkyňa v 3. rade ako najstaršia pomáhala rodičom s bábätkom. Chodila s mladšími súrodencami na prechádzky, pričom brat bol poslušný a krásny chlapec. Všetci súrodenci mali krásne detstvo, na ktoré v dobrom spomínajú. Keď boli starší mali stále veľmi dobré vzťahy, vzájomne si pomáhali, pričom nebohý bol krstným otcom obom dcéram žalobkyne v 5. rade, ktoré jeho smrťou nie len stratili uja - krstného otca ale aj dobrého kamaráta. Žalobkyňa v 5. rade má tri deti, ktoré mali nebohého uja veľmi radi a chýba im. Boli traja súrodenci, vyrastali spolu v súdržnosti, v láske a porozumení. Boli si blízki nie len v detstve ale aj v dospelosti. Chodili aj na spoločné dovolenky a spoločné oslavy. Aj keď mal každý vlastnú rodinu, tak sa často stretávali, telefonovali si. Pravidelne organizovali spoločné grilovanie v záhrade a iné oslavy. Nebohý sa napríklad s manželkou zúčastnil promócii krstnej dcéry D. E. Č. O.. V júni 2019 sa nebohý s manželkou zúčastnili svadby svojich krstnej dcéry D. E. Y. a brat im veľmi chýba, hoci sú už tri roky od jeho smrti, nechce sa mi veriť čo sa stalo a nevedia sa s tým vyrovnať.

3. Žalovaný v 3. rade sa k žalobe vyjadril tak, že predmetom je majetková ujma
z dopravnej nehody, za ktorú bol právoplatne odsúdený žalovaný v 2. rade. Poukázali so žalobcami uvedených judikátov Najvyššieho súdu SR je možné aj z poistenie odškodniť len uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z., pričom dôkazné bremeno je na žalobcoch. Poukázal na to, že výsluch žalobcov je len podporný dôkaz, rovnako aj doložené fotografie k žalobe.

Žalovaný v 3. rade namieta výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy u žalobcov,

ktorú považuje za neprimeranú s poukazom na § 13 ods. 3 OZ, podľa ktorého sa prihliada na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Nemajetková ujma musí byť primeraná a nesmie byť zneužívaná a nemôže slúžiť na reparáciu, respektíve obohacovanie sa. Viď rozsudok T. D.Ú. E. P. D.. X.. XXCo/XXX/XXXX. V tomto prípade atribút primeranosti chýba. Poukázali na závery Ústavného súdu ČR vo veci sp. zn. W.. Ú. XXXX/XX, kde pri závažnosti výšky nemajetkovej ujmy Ústavný súd ČR skúmal aj postoj žalovaného, dopad udalosti z duševnej sféry pôvodcu fyzickej osoby, majetkové pomery škodcu, mieru zavinenia, respektíve spoluzavinenie usmrtenej osoby.

Pri posudzovaní primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy aj v tomto súdnom konaní musí súd byť na zreteľ kritéria na strane žalobcov, kritéria na strane zodpovednostného subjektu a kritéria na strane poškodeného.

Poukázali na nález Ú. D. D. D.. X.. W.. Ú.D. XXX/XXXX X. XX.XX.XXXX, že je potrebné zohľadňovať pri určovaní primeranosti výšky nemajetkovej ujmy aj obvyklú rozhodovaciu prax. Poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XXX/XXXX z XX.XX.XXXX, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, kde v súvislosti s usmrtením manželky a matky vo veku iba 33 rokov priznal manželovi náhradu nemajetkovej ujmy 20 000 eur a deťom po 30 000 eur, pričom v tomto prípade mala nebohá matka celý život pred sebou. V čase smrti bola tehotná a pozostalý manžel zostal sám s troma malými deťmi. Smrťou došlo k úplnej deštrukcii rodiny, manžel bol dlhú dobu liečený na psychiatrii a deti boli zverené do starostlivosti starej matky. Obdobne poukázali na rozsudok T. D. E. Ž. sp. zn. XXCdo/XXX/XXXX X. XX.XX.XXXX, kde pozostalej manželke bola priznaná nemajetková ujma 15 000 eur a 12 000 eur a 13 000 eur pre dcéry nebohého, pričom pôvodne žalovali 30 000 eur, pre každú zo žalobkyne, ktoré v čase smrti žili s rodičmi v spoločnej domácnosti hoci boli plnoleté a mladšia dcéra ako študentka ešte nebola sama schopná sa živiť.

Poukázal na rozsudok Krajského súdu v J. J. D.. X.. XXCdo/XXX/XXXX z 26.07.2019, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a v súvislosti s úmrtím dvoch blízkych osôb otca a matky a starej matky priznal sumu 20 000 eur pozostalej manželke a dcére a 13 000 eur pozostalým deťom a vnúčatám. Poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. XCo/XXX/XXXX z 30.05.2019, ktorým potvrdili rozsudok vo veci nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur pre rodičov dospelého syna v mladom veku, s ktorým v spoločnej domácnosti a ktorý si práve plánoval založiť rodinu a vo výške 30 000 eur pre brata nebohého, s ktorým nežil pred smrťou v spoločnej domácnosti, lebo tento už mal vlastnú rodinu. Poukázali na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. XXCo/XXX/XXXX X. XX.XX.XXXX, T. bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, kde bola priznaná nemajetková ujma vo výške 18 000 eur otcovi v súvislosti so smrťou jediného syna, o ktorého sa od 9 rokoch staral sám bez matky nebohého a existoval medzi nimi silný vzťah, pričom pozostalému sa po nehode rozvinula stredne ťažká depresívna porucha so somatickými príznakmi.

Podľa žalovaného v 3. rade súdy považovali za primerané odškodnenie pochybujúce sa v rozsahu 5 000 eur pre dospelé deti nežijúce so zomrelým rodičom v spoločnej domácnosti s konštatovaním existencie blízkeho citového vzťahu a udržiavania pravidelného kontaktu, viď napríklad rozsudok KS v J. J. D.. X.. XXCo/XXX/XXXX X. XX.XX.XXXX, O. T. E. G.M. D.. X.. XXCo/XX/XXXX X. XX.XX.XXXX.

Poukázali na rozsudok T. D. E. J. D.. X.. XXCo/XXX/XXXX z 24.02.2021, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v súvislosti s úmrtím 5 ročnej dcéry, kde priznal rodičom jej jediného dieťaťa náhradu nemajetkovej ujmy 20 000 eur z požadovaných 100 000 eur, čo požadoval za primeranú, hoci dopravnú nehodu spôsobil vodič pod vplyvom alkoholu s poukazom na vek dieťaťa, ktoré malo celý život pred sebou. Obaja rodičia v tomto konaní preukázali, že v dôsledku smrti dcéry boli nútení vyhľadať psychiatrickú odbornú pomoc a ich liečba trvala aj v čase vydania rozsudku.

S ohľadom na vyššie uvedené rozhodnutia súdov, teda obvyklú rozhodovaciu prax považujú žalované sumy v tomto súdnom konaní za neprimerané a to aj vzhľadom na to, že nebohý bol človek v zrelom veku, nešlo o maloleté dieťa, pričom nežil v spoločnej domácnosti s rodičmi a ani v ich bezprostrednej blízkosti a rodičia nepreukázali, aby boli v dôslednej alebo finančnej závislosti od nebohého, pričom nebohý žil niekoľko rokov v G. a rodičia v Y. a stretávali sa sporadicky, nie na dennej báze. Manželka nebohého nebola na manžela odkázaná výživou, nepreukázala v konaní, že už nie je schopná splácať splátku hypotéky a v čase smrti manžela mala XX rokov, kedy ešte môže nadviazať

nový vzťah. Nebohý po sebe nezanechal maloleté deti, ktoré by boli na neho odkázané. Žalobkyne v 4. a 5. rade sú dospelé sestry nebohého s vlastnými rodinami, ktoré nebývali v bezprostrednej blízkosti nebohého a navštevovali sa len v rámci bežných rodinných návštev a neboli naňho nijako odkázané.

4. Žalovaný v 3. rade poukázal aj na § 12 ods. 2 Zákona č. 274/2017 Z.z., o obetiach trestných činov a to z hľadiska primeranosti a spravodlivosti výšky nemajetkovej ujmy ako odškodnenia, ktoré je poskytované pozostalým v súvislosti s úmrtím blízkej osoby v dôsledku úmyselného a násilného trestného činu. Podľa uvedeného zákona ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na odškodnenie za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 25-násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roku, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obeť násilného trestného činu, ktorá bola odkázaná výživou na zomrelého má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške 50-násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.
Podľa § 13 tohto zákona, celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť 50-násobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej za obdobie kalendárneho roku, v ktorom došlo ku spáchaniu trestného činu.

V roku 2021 tento 50-násobok minimálnej mzdy predstavoval sumu 31 150 eur a to spolu pre všetkým pozostalých. Z uvedeného je zrejmé, že odškodnenie, ktoré žiadajú žalobcovia v tomto civilnom konaní žalobou spolu vo výške 260 000 eur je nepomerne vyššie ako by bolo pre vyššie uvedené obete podľa Zákona o obetiach trestných činov.

5. Žalobcovia následne reagovali tak, že trvajú na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhujú dôkazy predovšetkým výsluchy strán konania, tak ako to uviedli v žalobe. Poukázali na to, že Občiansky zákonníka nestanovuje maximálnu a ani minimálnu hranicu výšky zadosťučinenia v peniazoch a že poskytnutie odškodnenia podľa Zákona č. 274/2017 Z. z., nevylučuje priznanie nároku poskytnutia nemajetkovej ujmy v peniazoch a súd v tomto civilnom konaní nie je viazaný § 13 Zákona č. 274/2017 Z.z., a môže ho prekročiť.

Žalobcovia poukázali na iné rozhodnutia súdov v obdobných veciach a to na rozsudok Okresného súdu Humenné z 25.02.2014 sp. zn. XXC/XX/XXXX, kedy bolo priznané manželke a dvoch deťom trikrát 350 000 eur ako ujma za smrť otca, manžela pri dopravnej nehode. Rozsudok Okresného súdu Martin z 29.04.2014 sp. zn. XXC/XX/XXXX, kedy bola priznaná manželovi suma 90 000 eur ako ujma za smrť manželky pri dopravnej nehode, rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. XCo/XXX/XXXX potvrdil rozhodnutie o priznaní sumy 50 000 eur pozostalým rodičom pri dopravnej nehode, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo/XXX/XXXX z 18.10.2018 zamietol dovolanie, kde bola priznaná suma 70 000 eur a 100 000 eur a 100 000 eur za usmrtenie rodinného príslušníka pri dopravnej nehode, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo/XXX/XXXX z 18.07.2019 zamietol dovolanie, kde bola priznaná suma 170 000 eur za usmrtenie manžela pri dopravnej nehode, rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. XC/XX/XXXX, kde bola priznaná suma 25 000 eur, 25 000 eur a 25 000 eur za usmrtenie rodinného príslušníka pri dopravnej nehode - rodičia a sestra, rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. XC/XX/XXXX, kde bola priznaná suma 30 000 eur a 30 000 eur za usmrtenie rodinného príslušníka pri dopravnej nehode - rodičia.

6. Súd zistil tento skutkový a právny stav:

Z trestného rozkazu M. D. D. L. E., D.. X.. XT/XX/XXXX, zo dňa 02.03.2021 vyplýva, že žalovaný v 2. rade - W.. G. P. bol uznaný vinným z prečinu usmrtenia a z prečinu ublíženia na zdraví, pretože dňa XX.XX.XXXX v čase okolo XX.XX Y.. v katastri obce D. Š., M. B.S., L. K. K. v smere jazdy z G. L. G. viedol osobné motorové vozidla značky E. D. Y. XXXAJ, pričom pri prechádzaní nedodržal bezpečný bočný odstup, narazil do E. N., obe vozidlá sa dostali do rotácie a zišli z vozovky, narazili do zvodidiel, prerazili zvodidlá a vošli do priekopy, pričom E. D. sa po nárazoch do svahu prevrátil. V dôsledku zrážky zomrel poškodený W.. B. Y.P. sediaci vzadu vpravo za sedadlom spolujazdca E. D. a boli zranení aj C. M., Q. T., W.. Š.V. O. a v druhom vozidle C. T., P. Š., C.. C. T.Á. S. C.. C. T., teda z inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a taký čin spáchal závažným spôsobom konania, inému z nedbanlivosti smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženému podľa Zákona o cestnej premávke, inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že

porušil dôležitú povinnosť podľa Zákona o cestnej premávke a za to sa odsudzuje na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov, ako mu bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 8 rokov a bol zaviazaný zaplatiť E. X. G. J. náhradu škody 261,51 eur, vo výške 7 643,71 eur, vo výške 7 705,76 eur a vo výške 185,05 eur za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zraneným C.L. M., W.. Š. O., Q. T. S. C. T.. Zároveň bol zaviazaný vyplatiť K. X. G., S..D.., L. náhradu škody vo výške 128,60 eur, vo výške 45,61 eur, vo výške 44,03 eur za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zraneným P. Š., C.. C. T. S. C.. C. T.Á.. Zároveň bol zaviazaný zaplatiť D.I. G. J. náhradu škody vo výške 7 490,20 eur za vyplatené nemocenské dávky Š. O., poškodenému C. M. bolestné vo výške 405,20 eur, poškodenému Q. T. vo výške 11 041,70 eur a poškodenému W.. Š. O. bolestné vo výške 15 600,02 eur. Zároveň bol zaviazaný vyplatiť poškodenému C. T. bolestné 405,20 eur, poškodenej P. Š. bolestné 810,40 eur, poškodenému C.. C. T. bolestné 303,90 eur a poškodenej C.. C. T.E. bolestné 405,20 eur k rukám zákonných zástupcov.

Z úmrtného listu C. Ú. G. vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX zomrel W..
B. Y..

Z potvrdení o povinnom zmluvnom poistení osobného motorového vozidla vyplýva,
že držiteľ a vlastník motorového vozidla E. D. Y. XXXAJ B. - G., D..O..M.., teda žalovaný v 1. rade mal uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobenou prevádzkou osobného motorového vozidla u žalovaného v X. O. T. G.M., S..D.., E. W. N..

Z oznámenia o uzavretí manželstva Okresného úradu v Humennom vyplýva, že W..
B. Y. - nebohý a X. J. uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX, ktoré je zapísané vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, pod poradovým číslom XXX.

Z výpisu z B. E. Č.. XXXXX, T.. Ú.. G., M. G., M. G. vyplýva,
že vlastníkom bytu č. XX v bytovom dome súpisné č. XXXX a podielovým spoluvlastníkom spoločných častí a spoločných zariadení je žalobkyňa v 3. rade - manželka nebohého Y. a že na uvedený byt je zriadené záložné právo v prospech banky na zabezpečenie úveru.

Zo Zmluvy o úvere na bývanie č. XXXXXXXXXXX E.yplýva, že veriteľ G. D.
D., a.s., poskytla dlžníkom nebohému W.. B. Y. a jeho manželke spoludlžníčke X. Y. úver vo výške 50 300 eur na účely bývania, pričom zmluva je zo dňa 06.10.2016.

Zo zmluvy o poskytnutí úveru na bývanie E. Hypotéka refinančná vyplýva, že
veriteľ E., a.s., poskytla žalobkyni X. Y. na refinancovanie úveru z G. D. D. nový úver vo výške 42 000 eur, pričom zmluva je zo dňa 20.02.2020. Výška splátky tohto refinancovaného úveru je vo výške 168,34 eur mesačne.

Z fotodokumentácii doloženej žalobcami vyplýva, že žalobcovia ako rodina sa
spoločne a nebohým pravidelne stretávali na rôznych oslavách a akciách.

7. Boli vypočuté navrhované strany konania, pričom žalovaná v 3. rade uviedla, že
nepopierajú smútok žalobcov, ale majú za to, že v konaní nebola preukázaná taká intenzita neoprávneného zásahu, aby žalobcovia mali nárok na nemajetkovej ujmy v žalovanej výške. Preto žiadajú žalobu zamietnuť, respektíve určiť výšku nemajetkovej ujmy v súlade s konštantnou judikatúrou slovenských súdov v obdobných veciach.

8. Žalobca v 1. rade - I.L. Y. uviedol, že sa stotožňuje so žalobou a vyjadreniami
s tým, že syn bol od malička veľmi slušný a chodili spolu na spoločné dovolenky a rekreácie, napríklad v C., J., G.. Syn sa dobre učil a on s ním bol aj na prijímačkach, syn pomáhal cudzím ľudom aj rodine, bol úprimný a v čase smrti žil v G. cca 2 roky. Predtým bývali pri sebe a pravidelne sa navštevovali. Po odsťahovaní do PO. syn navštevoval jeho aj manželku zhruba každý mesiac a rovnako strávili spolu oslavy a rôzne akcie a boli neustále aj v telefonickom kontakte. Keď bolo treba tak im pomohol aj v domácnosti s prácami. Po jeho smrti sa u nich všetko zmenili. Sú na tom psychicky veľmi zle a to hlavne manželka. On všetko v sebe dusí a nedáva to tak najavo. Chodia pravidelne na cintorín na synov hrob, ktorý je pochovaný v Y.. Syn mal vynikajúci vzťah s ním, ale aj s manželkou - svojou mamou, syna každý chválil, pretože každému pomáhal, ak bolo potrebné robil im aj nákupy.

Žalobkyňa v 2. rade udáva, že bola matkou nebohého. Po jeho smrti stále plače, nevie sa s tým zmieriť, má problémy s očami a má problémy aj s krvou, s hemoglobínom. Stále chodí na odbery a na kontrolu. Pravidelne ju hospitalizujú na internom oddelení v Y. a dostáva transfúzie krvi. Pred nehodou až takýto problém nemala. Jej zdravotný stav sa po nehode zhoršil a často chodí k lekárovi. Každý druhý mesiac je na transfúzii krvi v nemocnici. S nebohým synom mala veľmi dobrý vzťah, pretože bol dobrý a všetky deti spoločne dobre vychádzali. Snažila sa dať synovi aj deťom vysoké škody, oni sa dobre učili. On študoval v T.W.. L. žiaden problém. Nepil, nefajčil a každému pomáhal. Pravidelne chodil ku ním s manželkou na návštevu alebo aj na oslavy, narodeniny a podobne, respektíve išli k niektorej z dcér, ktoré majú domy, kde spoločne opekali a slávili aj rodinné jubileá. Pravidelne sa stretávali. V súčasnej dobe manželka nebohého syna - ich nevesta už tak veľmi ku nim nechodí. Spravidla keď ide na cintorín k nebohému manželovi v Y. tak zájde aj k ním, respektíve keď majú meniny alebo narodeniny tak im zablahoželá. Psychológa nenavštívila. Stále si myslí, že jej syn žije, že jej zavolá a až na cintoríne zistí, že syn je vlastne mŕtvy a nevie sa s tým zmieriť.

Žalobkyňa v 3. rade uviedla, že bola manželkou nebohého. Zoznámili sa v roku XXXX a po svadbe žili najprv v Y. a mali veľmi dobrý vzťah. Boli nie len manželmi, ale aj priateľmi. Pravidelne navštevovali svokrovcov, ale aj švagriny, pravidelne grilovali, stretávali sa na oslavách, jubileách a sviatkoch. Jej manžel pomáhal všetkým, vrátane jej. Po nehode sa jej zhoršil zdravotný stav, pretože mala diagnostikovanú cukrovku, ktorá sa značne zhoršila. Berie silné lieky, vrátane inzulínu. Psychologickú pomoc nevyhľadala, pretože ako cukrovkárka nemôže brať takéto lieky. Je silne veriaca a to jej pomáha všetko prekonať, aby sa nezbláznila. Spoločne s manželom všade spolu chodili. Keď sa presťahovali do G. aj tak udržiavali kontakt so svokrovcami D. Y. a so švagrinami. Niekedy chodili aj trikrát do mesiaca do Y.. Okrem toho si pravidelne telefonovali, predovšetkým manžel s rodičmi a aj so sestrami. Žalovaný vodič sa jej doteraz neospravedlnil. Raz s ním rozprávala. S manželom trávili veľa spoločného času, pretože nemali deti. Chodili spolu aj do Cirkevného spoločenstva, plávali spolu, všetko robili spolu napríklad upratovali, nakupovali, radi zavárali a varili a to všetko spoločne. Po dvoch týždňoch od nehody opäť nastúpila do práce, aby sa nezbláznila a mala vyplnený čas. Po nehode nemohla bývať v spoločnej spálni. Musela si zariadiť inú izbu, ktorú si zariadila aj novým nábytkom. Stále hľadala nebohého manžela a doteraz to je tak. V súčasnosti sa do seba uzatvorila, je smutná a otupená. Má prázdnotu v živote, manžel jej chýba. Aj teraz sa stretáva so švagrinami, hoci menej.

Žalobkyňa v 4. rade uviedla, že ona je najstaršia zo súrodencov. Keď sa nebohý brat narodila ona mala 10 rokov a starala sa o neho. Chodila s ním na prechádzky. Všetci súrodenci vychádzali dobre. Ona učila nebohého brata aj lyžovať, korčuľovať, bicyklovať, všetci študovali a navzájom si pomáhali. Vzťahy v rodine boli veľmi dobré. Nebohý brat chýba aj dvom dcéram, ktorým bol krstným otcom a bol aj ich kamarátom, reálne im pomáhal. Chodil s nimi aj na prechádzky, na bicyklovanie a venoval sa im. Keď bol ešte slobodný chodil s nimi spolu aj na dovolenky napríklad v N. a na rôzne fakultatívne výlety. Keď sa oženil bývali v Y. blízko rodičov a nich, tak sa pravidelne stretávali. Navštevovali sa a spolu grilovali. Spoločne zavárali, spoločne sadili. Mali celá rodina nadštandardné vzťahy. Veľmi ťažko niesla a nesie jeho smrť, keď jej zavolala švagrina, že čo sa stalo. Nevedela ako to povedať rodičom, preto volala lekárke a tá jej poradila, aby zavolala Rýchlu zdravotnú pomoc. Po oznámení správy rodičia skolabovali. Stretávali sa aj v robote, cez víkendy, cez voľné dni a cez oslavy. Ona vodiča nepozná. Uviedla, že po nehode sa jej zhoršil jej vysoký tlak, hoci brala lieky už predtým. Teraz berie trojkombináciu. Brat pomáhal všetkým a aj jej, napríklad v záhrade, pri maľovaní, pri prenášaní nábytku a podobne, bol veľmi ochotný. U psychológa žalobkyňa v 4. rade nebola, ale pomáha jej jej neter, ktorá má ukončenú medicínu a robí na psychiatrii a ktorá sa s nimi aj rozprávala a aj rozpráva, vrátane rodičov. Rodičia majú spravený oltár pre nebohého brata, ku ktorému sa modlia a každý deň chodia na cintorín na jeho hrob. Žalobkyňa v 4. rade uviedla, že už nemá plnú radosť zo života a nevie sa tešiť. Neteší sa ani práci v záhrade, čo ju doteraz bavila a prestal ju baviť život. Stále má strach, v noci sa budí a snívajú sa jej zlé sny. Stále čaká, že brat jej zavolá na mobil.

Žalobkyňa v 5. rade uviedla, že ona potvrdzuje to čo vypovedali ostatní z rodiny. Aj ona mala s bratom veľmi dobrý vzťah a dobre vychádzali. On bol dobrosrdečný, nikomu neublížil a každému pomáhal. On dlhšie býval s rodičmi spolu, avšak pravidelne sa všetci navštevovali. Po smrti brata nejaké psychické problémy zdravotné nemala, mala však psychické problémy s tepom, strach, avšak jej dcéra skončila medicínu a robí na psychiatrii, takže im všetkým pomáhala a pomáha. Rozpráva s nimi a odporúča im lieky na prírodnej báze na ukľudnenie a podobne, aby mohli fungovať. Stále si myslí, že brat zavolá. Vodič sa jej doteraz neospravedlnil. Pravidelne sa stretávali buď u rodičov alebo

u niektorej zo sestier a aj u nej cez všetky oslavy, ale aj víkendy. Niekedy chodili vonku aj na kávu. Keď mala menšie deti, tak jej brat pomáhal aj s deťmi. Keď sa sťahovala z bytovky do domu pomáhal jej so sťahovaním, s maľovaní a podobne. Po nehode sa jej zmenil život. Stále sa bojí. Bojí sa o svoje deti a rodičov, aby sa im niečo nestalo. Je v strese. Pravidelne rodičov kontaktuje ako aj deti a momentálne sa so sestrou - žalobkyňou v 4. rade striedajú v starostlivosti o rodičov, to znamená buď jedná alebo druhá tam pravidelne chodí.

9. Z lekárskej správy G. C. G. E. G. vyplýva, že žalobkyňa v 3.
rade trpí cukrovkou. Z lekárskej správy D. X. L. S. B. Y., S..D.., vyplýva hospitalizácia pacienta S. Y. od 20.12.2022 do 22.12.2022 a to na hematologickom oddelení. Rovnako to vyplýva z prepúšťacej správy z 18.11.2022, z prepúšťacej správy za ďalšie obdobie, z ktorých vyplýva, že pacient S. Y. pravidelne je na hospitalizácii na transfúziu krvi zhruba každý druhý mesiac v L. S. B. E. Y..
Z lekárskej správy diabetologickej ambulancie C.. C. C. vyplýva,
že Y. X. trpí cukrovkou diabetes a že sa lieči.

10. Žalovaný v 1. rade vypovedal, že dokladá do súdneho spisu originál ospravedlnenia,
ktorý s manželom poslali poškodenému s podacím lístkom. Uviedla, že ona je konateľkou spoločnosti B.-G., D..O..M.., a je manželkou žalovaného v 2. rade a celá situácia s manželom ich mrzí, teda táto nehoda. S nebohým sa dobre poznali a navštevovali sa. Ju požiadal jej manžel - žalovaný v 2. rade, aby mu požičala auto, lebo je väčšie. Čo sa týka žalovanej sumy, túto s manželom nie sú objektívne schopní finančne uniesť. Uvedené ospravedlnenie zaslali poškodeným v novembri 2020 a ona vie, že mama nebohého prevzala tento list, pretože ju mama navštívila a tento list si odložila. Taktiež sa jej táto zásielka z pošty nevrátila. Tvrdené skutočnosti vyplývajú aj z listu žalovaných v 1. a 2. rade a z podacieho lístka.

S manželom sa opakovane ospravedlňovali pozostalým aj osobne. Tento list
koncipovala s manželom spolu so psychologičkou, aby sa poškodených nedotkli. Ona sa osobne ospravedlnila najprv v telefonickom kontakte s vdovou. Potom osobne v októbri XXXX v X., kde sa osobne ospravedlnila a vyjadrila ľútosť vdove nebohého a ona ju objala a prijala ospravedlnenie. Druhýkrát sa ospravedlňovala mame nebohého, ktorá ju navštívila na jej pracovisku v marci alebo apríli 2020. následne ju mama nebohého navštívila ešte asi dvakrát a vyjadrila sa s v tom zmysle, že spolu s manželom im odpúšťajú, pretože kto by chcel zabiť iného človeka. S mamou nebohého sa stretla aj na cintoríne u jej nebohého syna v období keď mal narodeniny, respektíve meniny. Keď sa ospravedlnila v októbri 2019 bolo v úzkom kruhu a bol tam aj jej manžel - žalovaný v 2. rade. Ospravedlnili sa obidvaja s manželom, najprv manžel a potom ona. Sú s manželom a s nimi v rovnakom modlitebnom spoločenstve, bol tam aj nebohý a v X. sa vtedy organizovalo stretnutie ich cirkevného spoločenstva, preto sa stretli osobne.

11. Žalovaný v 2. rade uviedol, že je mu ľúto, čo sa stalo. On sa vdove X. prvýkrát
ospravedlnil na stretnutí v X. v XX. C. XXXX, kedy jej vyjadril úprimnú sústrasť a ľútosť. V novembri 2019 znova v X. sa druhýkrát vdove ospravedlnil a vtedy tam boli prítomní aj ich priatelia, ktorí boli pri nehode zranení a už boli vyliečení. Tam sa ospravedlnil aj verejne pred cca 150 ľuďmi, išlo o zhromaždenie ich cirkevného spoločenstva. Uviedol, že sa viedlo aj trestné konania, kde bol vypočúvaný ako obvinený a v decembri 2019 tam tiež vyjadril ľútosť nebohej vdove a pozostalým. Rovnako to bolo v apríli 2020 v B.. V apríli ho navštívila aj mama nebohého na pracovisku, znova jej osobne ospravedlnil, vyjadril ľútosť a sústrasť. Ona mu povedala, že ho chcela vidieť a pozrieť mu z očí do očí. S manželkou a mamou nebohého sa stretli aj na cintoríne u nebohého syna, kde im dovolali zapáliť sviečku a pomodliť sa. Žalovaná suma je nad ich možnosť. Nie sú objektívne schopní ich zaplatiť. Je mu ľúto a do konca života toho čo sa stalo, pretože nebohý bol jeho dobrý priateľ. S nebohým, s jeho manželkou ako aj on so svojou manželkou sú v spoločenstve Jána T., je to spoločenstvo veriacich rímokatolíkov a gréckokatolíkov. Na otázku právneho zástupcu žalobcu uviedol, že sa cíti byť vinným, pretože auto šoféroval. L. je pravda, aby bol ku pozostalým arogantný.

12. Na uvedený spor sa použijú predovšetkým ustanovenia týchto právnych predpisov:

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 Občianskeho zákonníka

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

13. Ustanovenie § 13 OZ obsahuje prostriedky ochrany osobnostných práv. Ich použitie nie je viazané na podmienku zavinenia pôvodcu zásahu, pretože ide o prípad objektívnej zodpovednosti. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa tohto ustanovenia je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Súdna prax rozlišuje 3 prostriedky ochrany osobnostných práv: 1./žalobu na upustenie od neoprávnených zásahov (negatórna žaloba), 2./ žalobu na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba), 3./ žaloba na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba). Uvedené špeciálne prostriedky súdnej ochrany osobnostných práv sa podľa jednotlivých okolností konkrétneho prípadu môžu uplatniť samostatne alebo kumulatívne (ak si to vyžaduje ich účel). Z ustanovenia § 13 vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k porušeniu osobnostných práv v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napraviteľná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch. Spôsob odstránenia následkov zásahu do osobnostných práv bude rozdielny podľa povahy veci, najmä podľa druhu zásahu do práva na ochranu osobnosti a podľa okolností, za ktorých k zásahu došlo. Zo žaloby žalobcov je zrejmé, že sa jedná o satisfakčnú žalobu, a to so zreteľom na to, že zásah do osobnostných práv nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu.

14. Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvôľou. Zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnuť pritom na dve hľadiská, a to tak na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to ako na strane žalobcov, tak aj na strane žalovaných. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkami spravodlivosti, pričom slovenský právny poriadok nepozná minimálnu ani maximálnu hranicu výšky finančného zadosťučinenia. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ustanovenia podľa § 13 ods. 1 OZ a to najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov.

15. Súd uzatvára, že v konaní nebolo a nie je sporné, že došlo k protiprávnemu konaniu a to ku dopravnej nehode, ktorú spôsobil žalovaný v 2. rade a za ktorú bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom. Pri tejto dopravnej nehode došlo k úmrtiu nebohého Y., ktorý bol manželom, respektíve synom, respektíve bratom žalobcov. V súlade s ustálenou právnou teóriou ale aj ustálenou súdnou praxou nie je sporné, že v takomto prípade takýmto protiprávnym konaním došlo k zásahu do osobnostných práv blízkych osôb - rodiny nebohého Y. a tým je daná ich aktívna legitimácia na podanie takejto žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy podľa OZ.

16. Čo sa týka pasívnej legitimácie, vyššie uvedených dôkazov a to potvrdenia o povinnom zmluvnom poistení, ako aj zo zhodných tvrdení strán nie je sporné, že vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda E. D. bol vo vlastníctve prevádzkovateľa žalovaného v 1. rade, ktorú mal v čase dopravnej nehody uzavretú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení so žalovaným v 3. O. - T. G.S., S..D.., E. W. N.. Vozidlo viedol žalovaný v 2. rade, ktorý bol za to právoplatne odsúdený. V súlade s ustálenou právnou teóriou a ustálenou súdnou praxou tým je daná pasívna vecná legitimácia žalovaných v 1. a 3. rade a to žalovaného v 1. rade ako vlastníka a prevádzkovateľa osobného motorového vozidla, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, žalovaného v 2. rade ako vodiča v čase dopravnej nehody, ktorý bol za to právoplatne odsúdený trestným rozkazom a žalovaného v 3. rade, ktorý mal uzavretý v čase dopravenej nehody so žalovaným v 1. rade zmluvu o povinnom zmluvnom poistení podľa Zákona o povinnom zmluvnom poistení motorových vozidiel.

17. Sporná v celom prípade je výška požadovanej náhrady, kde sa súd musel stotožniť s obranou žalovaného v 3. rade, ale aj žalovaných v 1. a 2. rade, že žalovaná suma požadovaná žalobcovi žalobou je neprimeraná vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v tomto súdnom konaní a aktuálnu ustálenú súdnu prax. Žalobcovia totiž žiadali zaviazať žalovaných pre žalobcu v 1. rade sumu 40 000 eur, pre žalobcu v 2. rade sumu 40 000 eur, pre žalobcu v 3. rade sumu 120 000 eur, pre žalobcu v 4. rade sumu 30 000 eur a pre žalobcu v 5. rade sumu 30 000 eur. Žalobcovia v 1. a 2. rade boli pri tom rodičia nebohého Y.. Žalobkyňa v 3. rade bola manželkou nebohého Y. a žalobcovia v 4. a 5. rade boli súrodenci - sestry nebohého Y..

18. V súlade s ustálenou teóriou práva ustálenou súdnou praxou, vrátene vyššie uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu, respektíve Ústavného súdu a všeobecných súdov pri primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy súd musí brať do úvahy kritéria na strane žalobcov, kritéria na strane zodpovedného subjektu a kritéria na strane poškodeného.

19. V tomto prípade v konaní bolo preukázané, že rodina nebohého Y. mala dlhodobo dobré vzťahy, navzájom sa pravidelne navštevovali pri rôznych oslavách, meninách, narodeninách, sviatkoch, ale aj mimo toho a boli aj v pravidelnom telefonickom kontakte s nebohým. Súd podotýka, že pre súd je dôležité stav vzájomných väzieb a jeho intenzita v čase dopravnej nehody, pretože žalobcovia poukazovali na to, že pred uzavretím manželstva so žalobkyňou v 3. rade nebohý žil spolu s rodičmi - žalobcami v 1. a 2. rade v spoločnej domácnosti a následne po uzavretí manželstva ešte krátku dobu žil v Y. blízko rodičov a potom sa odsťahoval do G., kde si kúpil byt s manželkou. V čase dopravnej nehode, teda nebohý s manželkou už žili cca 2 roky v G. a neboli v spoločnej domácnosti ani v blízkosti s bydliskom rodičov a sestier nebohého v Y..

Aj napriek tomu v konaní bolo preukázané predovšetkým výsluchmi žalobcov, ale aj fotodokumentáciou, že celá rodina, to znamená nebohý, jeho manželka, jeho rodičia a jeho sestry žili v úzkych osobných a rodinných väzbách, pravidelne sa navštevovali, telefonovali si, boli v neustálom kontakte, navzájom si pomáhali a teda v každom prípade ide o značný zásah do osobnostných práv žalobcov smrťou nebohého manžela, syna, respektíve brata, ktorý sa smrťou natrvalo a definitívne prerušil a nie je možné navrátenie do pôvodného stavu. V konaní bolo preukázané, že choroby uvádzané žalobcami a to cukrovka u manželky nebohého, respektíve problémy s krvou u matky nebohého, boli už pred dopravnou nehodou, avšak po nehode sa význačne zhoršili, čo je možné dávať do príčinnej súvislosti so smrťou nebohého brata a s následným stresom, ktorý ma vplyv nie len na psychické zdravie ale aj na fyzické zdravie blízkych členov rodiny. Okrem výpovedi žalobcov, to vyplýva aj z doložených lekárskych správ. Súd bral do úvahy, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný vodič a jeho manželka, konateľka žalovaného v 1. rade sa žalobcom písomne aj ústne ospravedlnili, hoci to žalobcovia popierajú. Vid list a podací lístok a výpovede žalovaných v 1. a 2. rade.

20. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k názoru, že vzhľadom na okolnosti prípadu, vzhľadom na to, že v čase dopravnej nehody, teda smrti nebohého tento žil spolu s manželkou v G.M., nemali deti a navštevovali sa s rodičmi a sestrami nebohého v Y. sporadicky aj keď pravidelne, je zásada primeranosti splnená vzhľadom na vyššie uvedenú judikatúru súdov v obdobných veciach v tejto výške. Rodičom nebohého - žalobcom v 1. a 2. rade súd priznal po 10 000 eur, každému z nich ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vzhľadom na to, že išlo o ich jediného syna, s ktorým mali dlhodobo dobrý vzťah, hoci v čase nehody už nežili v spoločnej domácnosti, ani vo svojej blízkosti. Manželke nebohého - žalobkyni v 3. rade súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 eur a to vzhľadom na to, že s nebohým manželom mala veľmi dobrý vzťah, boli nie len manželmi, ale aj priateľmi. Všetko robili spoločne od nakupovania, upratovania, výletov, voľných aktivít, pričom po smrti sa podstatným spôsobom zmenil život žalobkyne v 3. rade ako jeho manželka, ktorá má psychické problémy od jeho smrti, uzavrela sa, pričom súd bral do úvahy, že spoločnú hypotéku, ktorú brali v Prvej stavebnej sporiteľni na kúpu bytu v G., ktorý si aj kúpili, kde boli spoludlžníkmi naďalej spláca žalobkyňa v 3. rade, ktorá ju prefinancovala cez nový úver vo VÚB a preto súd tu priznal sumu 30 000 eur, pretože ide o podstatný, nezvratný a trvalý zásah do osobnostných práv žalobkyne v 3. rade, ako blízkej osoby, manželky a priateľky nebohého.

Žalobkyniam v 4. a 5. rade - sestrám nebohého, súd priznal výšku nemajetkovej ujmy v sume 5000 eur a to vzhľadom na to, že ide o sestry, ktoré síce mali dobrý vzťah s nebohým a boli v neustálom kontakte, avšak v konaní nebolo preukázané zhoršenie ich zdravotného stavu podstatnou

mierou po nehode, respektíve zmena ich života a životného štýlu v dôsledku nehody. Preto túto sumu súd považoval za postačujúcu.

V prevyšujúcej časti preto súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, pre neprimeranosť žalovaných súm a ustálenú aktuálnu judikatúru, vyššie uvedenú.

21. O trovách konania súd rozhodol v súlade s CSP a to tak, že vzhľadom na skutočnosť, že výška priznanej sumy závisela od úvahy súdu a od vykonaného dokazovania, súd priznal úspešným žalobcom nárok na náhradu trov konania podľa § 255 CSP voči žalovaným v celom rozsahu a to z prísudku súm (teda súm, ktoré boli súdom priznané), pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

22. Vzhľadom na to, že podľa Zákona o súdnych poplatkoch boli žalobcovia oslobodení od platenia súdneho poplatku v tomto spore, súd zaviazala na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu neúspešného žalovaného a to v súlade s položkou 7b písm. b) sadzobníka súdnych poplatkov podľa Zákona o súdnych poplatkoch. Súd priznal celkovo sumu 60 000 eur, 6 % z tejto sumy je 3 600 eur, pričom žaloba bola podaná elektronicky, teraz sa kráti o 70 eur a vyjde súdny poplatok vo výške 3 530 eur, ktorý sú povinní zaplatiť žalovaní v 1. až 3. rade spoločne a nerozdielne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.